

Kommissorium for Udvalget for mangfoldighed og ligestilling 2018-2020

Udvalgets ramme og overordnet opgave

Byrådet nedsatte i 1988 et ligestillingsudvalg, som i 2015 ændrede navn til Udvalget for mangfoldighed og ligestilling (fremover benævnes *Udvalget for mangfoldighed og ligestilling* som *udvalget*). Udvalget er rådgivende for Byrådet.

Byrådet vedtog den 15. november 2017 at revitalisere Udvalget for mangfoldighed og ligestilling. Konkret betyder det at:

- Udvalgets sammensætning og antal er ændret, således at der nu sidder 3 (i stedet for 6) repræsentanter for henholdsvis lederne, byrådet og medarbejderen. Som noget nyt skal der sidde 3 repræsentanter for bysamfundet.
- Samarbejdet mellem Udvalget og henholdsvis Magistraten, Byrådet og FællesMedUdvalget skal systematiseres og styrkes ved fast mødekadence.
- Byrådet vedtager et tydeligt kommissorium til udvalget med konkrete opgaver, der skal løses indenfor de kommende to år.
- Udvalget skal samarbejde med bysamfundet omkring ligestillings- og mangfoldighedsproblematikker i bysamfundet. Disse problematikker kan også være relevante at arbejde med i forhold til arbejdspladsen Aarhus kommune.

Af udvalgets forretningsorden fremgår det:

- At formålet med udvalget er at fremme ligestilling og mangfoldighed i Aarhus Kommune.
- At udvalget har til opgave at undersøge og identificere de steder/grupper/områder i Aarhus Kommune og på arbejdspladsen, Aarhus Kommune, hvor mangfoldighed og ligestilling ikke finder sted eller er udfordret og ud fra denne viden at arbejde på at skabe de ønskede forandringer.
- At udvalget både skal arbejde med formel og uformel ligestilling (det formelle handler om lovgivning og lokalt fastsatte rammer herunder byrådsbeslutninger, og det uformelle handler om, hvordan vi behandler, taler til og omgås hinanden).
- At udvalget samarbejder med byens borgere, foreninger og erhvervsliv.
- At udvalget er debatskabende både i bysamfundet og på arbejdspladsen, Aarhus Kommune.
- At udvalget hvert andet år kvalificerer Ligestillingsredegørelsen til Ministeriet.

Udvalgets arbejde og fokus i perioden 2018-2020

Udvalget har efter konstitueringen afholdt to møder i vinteren 2018 med det formål at udarbejde et forslag til et kommissorium, der skal vedtages i Byrådet.

Fem personer med forskellige perspektiver på ligestillings- og mangfoldighedsudfordringer i Aarhus har holdt oplæg for udvalget for at orientere om, hvor der kan være mangfoldigheds- og ligestillingsudfordringer i Aarhus. På baggrund af oplæggene og drøftelser har udvalget valgt to indsatsområder og herunder 8 opgaver, som de ønsker at arbejde med de kommende to år.

Efter kommissoriet er vedtaget i Byrådet udpeger udvalget 3 repræsentanter for bysamfundet, som har en særlig viden, interesse i eller ressourcer indenfor de udvalgte opgaver.

Udvalgets vision er at realisere fortællingen om Aarhus for alle borgere uanset religion, etnicitet, seksualitet, køn, alder og handicap:

Aarhus skal være en god by for alle. En by med plads til at udfolde sig, hvor alle har mulighed for at tage ansvar for eget liv og udnytte egne evner. En by, hvor vi i fællesskab hjælper dem, der har brug for det. En by, hvor der er plads til forskellighed og mangfoldighed.

For at efterleve visionen, har udvalget valgt to indsatsområder, hvor der indenfor indsatsområderne er henholdsvis 3 og 5 opgaver:

Indsatsområde 1: Debat om "mod til rummelighed".

Indsatsområde 2: Aarhus, en god og attraktiv by for LGBT-personer at bo og arbejde i (LGBT er en ofte anvendt forkortelse for homoseksuelle, biseksuelle og transkønnede personer).

Indsatsområde 1: Debat om "mod til rummelighed"

Der er meget statistik, forskning og undersøgelser der viser, at der er behov for at skabe mod til rummelighed, både fordi manglende rummelighed kan være ensbetydende med eksklusion og ensomhed, men også fordi manglende rummelighed i sin yderste konsekvens kan betyde diskrimination, had- og voldsforbrydelser.

Den Nationale Sundhedsprofil 2017 viser, at ca. hver tiende af de unge mellem 16 og 24 år ofte føler sig uønsket alene. Ungdomsensomheden er således steget betydeligt de seneste 7 år. Tilsvarende er der 7,1 % af danskerne over 75 år, der ofte føler sig uønsket alene. I Aarhus Kommune er andelen, der ofte føler sig uønsket alene, steget fra 5,7 % i 2010, til 6,1 % i 2013 og faldet til 6,0 % i 2017. Der er således også mange i Aarhus, som føler sig ensomme.

Endvidere oplever 43 % af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse sig diskrimineret på grund af deres etniske baggrund. (integrationsbarometeret 2018). Og en kortlægning lavet af Cowi for Udlændinge og Integrationsministeriet i 2015 viser, at 13,3 % af befolkningen svarer "ja, helt sikkert" og 10,4 % svarer "ja, måske" til, at de har været udsat for en eller flere hadforbrydelser inden for det seneste år. Oftest er hadforbrydelserne motiveret af racisme og dernæst af seksuel orientering (Cowi, 2015).

Ydermere viser handicapbarometeret (2018) at mennesker med handicap har været udsat for vold en hel del flere gange end resten af befolkningen, og at andelen er steget de sidste fire år.

Der er således meget der peger på, at der er et stort behov for at skabe øget rummelighed. Derfor vil udvalget arbejde med at skabe debat om mod til rummelighed og arbejde for at skabe mere rummelighed i Aarhus.

Opgaver

1. Udvalget skal være debatskabende ved at arrangere eksempelvis temadage, workshops, platforme osv. hvor "mod til rummelighed" kan debatteres.
2. Udvalget vil benytte rollemodeller og fortælle de gode historier på de sociale medier, i pressen og på Aarhus Kommunes interne kommunikationsplatform.
3. Eventuelt udarbejde relevant informationsmateriale/kampagner.

Mål

- Flere aarhusianer føler sig inkluderet og som en del af fællesskabet
- Flere aarhusianere føler at Aarhus er en rummelig og god by

Indsatsområde 2: Aarhus, en god og attraktiv by for LGBT-personer at bo og arbejde i.

På baggrund af hensigtserklæringen i budgetforliget 2018 om, at forligspartierne ser positivt på ønsket om et LGBT-hus i Aarhus, havde udvalget i februar 2018 inviteret to af initiativtagerne til et nyt LGBT-hus til at holde oplæg for udvalget om, hvorvidt de oplever at Aarhus er en god by for LGBT-personer, og hvorfor de ønsker et LGBT-hus. Oplægsholderen kom med en række perspektiver på, hvornår og hvorfor det kan være svært at være LGBT-person i Aarhus. Blandt andet orienterede de om en række sundhedsproblemer hos gruppen, et segmenteret foreningsliv, få fællesskaber/arrangementer uden alkohol, dårlige/manglende lokaler til foreninger og arrangementer og manglende mulighed for at få information omkring LGBT-området, hvilket særligt kan være et problem for unge og nytilflyttede borgere. De fortalte også, at mange unge flytter til Aarhus men videre til København, når de er færdiguddannede, fordi København opleves mere rummelig, og fordi der er flere etablerede fællesskaber og rum/arrangementer for dem.

Undersøgelser peger på de samme problematikker blandt andet, at LGBT-personer i forhold til den øvrige danske befolkning:

- Har en dårligere fysisk og psykisk sundhed
- Har sjældnere kontakt til familien
- Har færre sociale relationer
- Har på arbejdspladsen oplevet sig diskrimineret (9 %) og oplevet mobning (44 %).
- Undgår offentligt at holde i hånd med en partner af samme køn af frygt for overfald, trusler eller chikane

(Epinion for LO, FTF og AC, 2016 & Statens Institut for Folkesundhed, 2015).

Endvidere er nydanske LGBT-personer en særlig udsat "minoritet i minoriteten", som i høj grad oplever diskrimination, er udsat for vold eller voldstrusler og har en dårligere psykisk og fysisk sundhed end andre LGBT-personer. (Als Research, for Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling 2015).

Minister for ligestilling har netop udgivet "Redegørelse/perspektiv- og handlingsplan 2018", hvor "Tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBT-personer" er en ud af fire indsatsområder. Dette peger ligeledes på, at der er et stort behov, for at skabe bedre vilkår for denne gruppe af borgere.

Der er således meget der peger på, at gruppen af LGBT-personer har nogle særlige udfordringer, der bør handles på. Samtidig er mange LGBT-personer ressourcestærke mennesker med karriere og familieliv. Det betyder, at der er grobund for at benytte de mange ressourcer, til at skabe en god og attraktiv by for LGBT-personer, hvor der er gode tilbud, netværk og muligheder. Herved kan dem der har særlige udfordringer og behov få nogle bedre vilkår samtidig med at Aarhus er en attraktiv by, man flytter til og bliver boende i.

Opgaver

4. Etablere et LGBT-hus i Aarhus i samarbejde med initiativtagerne til et hus.
5. Arbejde på at Aarhus bliver den første danske by, som er medlem af Rainbow City Network (formålet med medlemskabet er at profilere Aarhus som en attraktiv og rummelig by, benytte medlemskabet til at gøre Aarhus til en endnu mere rummelig og god by for LGBT-personer og understøtte netværket i at skabe fokus på LGBT-personers rettigheder i andre lande, hvor homoseksualitet er forbudt ved lov i mere end 70 lande – heraf nogle med dødsstraf)).
6. Arbejde på at arbejdspladsen, Aarhus Kommune er en rummelig og attraktiv arbejdsplads for LGBT-personer.
7. Understøtte foreninger og fællesskaber i LGBT-miljøet herunder Sabaah (for LGBT-personer med minoritetsbaggrund) (indtil der forhåbentligt er etableret et LGBT-hus).
8. At Aarhus Kommunes nye sundhedspolitik kommer til at omhandle LGBT-området og seksuel sundhed.

Mål

- Etablere et LGBT-hus i Aarhus
- Øge den fysiske og psykiske sundhed hos LGBT-personer i Aarhus (her vil huset have en stor opgave ift. oplysning, netværk og samarbejde med Sundhed og Omsorg).
- Styrke de sociale fællesskaber og foreninger for målgruppen
- Bedre og mere information og viden til børn og unge om LGBT-området (i et samarbejde med blandt andet Børn og Unge og Normstormerne).
- At der i Aarhus er en større grad af rummelighed og åbenhed overfor gruppen af LGBT-personer (også på arbejdspladsen, Aarhus Kommune).